

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 7116226073
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7116226073.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: RS-4, s. r. o., so sídlom Priemyselná 10, 821 09 Bratislava, IČO: 36 867 390, zastúpeného advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., so sídlom Hurbanovo nám. 1, 811 06 Bratislava, IČO: 50 568 124, v mene ktorej koná Mgr. Pavol Poláček, ako advokát a konateľ, proti žalovanému: Východoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 36 599 361, zastúpenému advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Dunajská 32, 811 08 Bratislava, IČO: 51 003 848, v mene ktorej koná JUDr. Miloš Kvasňovský, ako advokát a konateľ, o zaplatenie 72.303,48 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I, pod sp. zn. 32Cb/149/2016, o návrhu žalobcu na prerušenie konania vedeného na dovolacom súde pod sp.zn. 2Obdo/6/2020, a na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. februára 2019, č. k. 2Cob/190/2018-626, takto

rozhodol:

I. P r e r u š u j e dovolacie konanie do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti vedenej pod č. k. Rvp 352/2020.

II. Odkladá vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 17. apríla 2018, č. k. 32Cb/149/2016-407, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. februára 2019, č. k. 2Cob/190/2018-626, do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 17. apríla 2018, č. k. 32Cb/149/2016-407, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 72.303,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 60.252,90 Eur od 08.10.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 12.050,58 Eur od 23.01.2018 do zaplatenia, to všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku., v prevyšujúcej časti konanie zastavil a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu, výška ktorých bude špecifikovaná samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto

rozsudku. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

2. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca tvrdil, že je výrobcom elektriny pripojeným do distribučnej sústavy žalovaného a prevádzkovateľom zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom 743,04 kW, nachádzajúcim sa v k. ú. Spišský Štvrtok na pozemku s par. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX a žalovaný je prevádzkovateľom distribučnej sústavy, do ktorej je pripojený žalobca. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „Úrad“) dňa 11.07.2013 vydal Vyhlášku č. 221/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (ďalej len „Vyhláška“). Vyhláška pre výrobcov elektriny zaviedla novú platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. G-komponent), ktorá sa uplatňuje od 01.01.2014 (ďalej len „platba za prístup“). V zmysle Vyhlášky mal každý výrobca elektriny pripojený do distribučnej sústavy žalovaného (t. j. prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy) povinnosť uhrádzať platbu za prístup, a to aj vtedy, keď žiaden prístup do distribučnej sústavy nevyužíval, resp. aj vtedy, ak neuzatvoril žiadnu zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (ďalej len „zmluva o prístupe“). Výška platby za prístup do distribučnej sústavy sa určuje prostredníctvom cenového rozhodnutia Úradu, a to z hodnoty 12-mesačnej rezervovanej kapacity. Takéto cenové rozhodnutie vydáva Úrad pre každý kalendárny rok. Dňa 21.11.2013 vydal Úrad cenové rozhodnutie č. 0015/2014/E; dňa 27.11.2014 vydal cenové rozhodnutie č. 0008/2015/E; dňa 27.11.2015 vydal cenové rozhodnutie č. 0010/2016/E, ktorým stanovil 12-mesačnú rezervovanú kapacitu na celý rok 2014, 2015 a 2016, pričom za uvedené roky bola Úradom stanovená 12-mesačná rezervovaná kapacita v rovnakej výške 5 872,6 €/MW/mesiac. Na základe uvedeného žalovaný vystavil žalobcovi za roky 2014-2016 na mesačnej báze faktúry ako platbu za prístup, ktoré boli zo strany žalobcu riadne uhradené. Žalobca trval na tom, že konanie žalovaného, ktorý požaduje úhradu platby za prístup do distribučnej sústavy od žalobcu za nedôvodné a protiprávne. Na vyplatenie predmetnej platby neexistuje na strane žalovaného žiaden zmluvný ani zákonný dôvod. Žalobca zdôraznil, že so žalovaným nikdy neuzatvoril žiadnu zmluvu o prístupe a celý čas mu bola platba za prístup fakturovaná len na základe ustanovenia Vyhlášky, a to bez akéhokoľvek zmluvného základu. Podľa žalobcu došlo úhradou predmetných faktúr (platba za prístup) k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, keďže došlo k plneniu, hoci na to nebol žiadny právny dôvod. Na základe uvedeného sa žalobca podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia.

3. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že žaloba žalobcu je skutkovo a právne dôvodná. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.06.2016, č. k. PL. ÚS 17/2014-132, z ktorého vyplýva, že povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať platbu za prístup do distribučnej sústavy vzniká v zmysle Zákona č. 251/2012 Z. z. výlučne na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, a pokiaľ dotknutá časť ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky ukladala výrobcovi elektriny povinnosť hradiť platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, že zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú nemali, išlo o povinnosť nad rámec povinností zakotvených pre výrobcov elektriny v Zákone č. 251/2012 Z. z. čo do platenia poplatkov (cien) za prístup do distribučných sústav, ako aj nad rámec zákonného splnomocnenia pre Úrad v zmysle Zákona č. 250/2012 Z. z. upraviť platby výrobcov elektriny za prístup do distribučných sústav.

4. Vzhľadom na konštatovanie nesúladu ust. § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii s ústavnými normami v náleze Ústavného súdu SR, súd prvej inštancie uzavrel, že pre výrobcov elektriny, ktorí nemajú uzatvorenú s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy (čo podľa výsledkov vykonaného dokazovania je aj prípad žalobcu), právny dôvod platby za prístup do distribučnej sústavy zaplatenej žalobcom v postavení výrobcu elektriny za fakturačné obdobia kalendárnych mesiacov rokov 2014 -2016 spolu v sume 72.303,48 Eur odpadol.

5. Pri zohľadnení záverov a účinkov nálezu Ústavného súdu SR, relevantnej právnej úpravy a existujúcich zmluvných vzťahov medzi žalobcom ako výrobcovi a odberateľom elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, resp. medzi žalobcom ako výrobcovi a

odberateľom elektriny a žalovaným ako dodávateľom elektriny, súd prvej inštancie žalobe žalobcu v časti o zaplatenie sumy 72.303,48 Eur titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré na strane žalovaného vzniklo prijatím plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol, vyhovel. Za preukázaný mal súd prvej inštancie aj nárok žalobcu na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania.

6. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, na odvolanie žalovaného, napadnutým rozsudkom zo dňa 21. februára 2019, č. k. 2Cob/190/2018-626, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. a III. potvrdil s tým, že odvolanie proti výroku, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol, odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku spĺňajúcim všetky požiadavky podľa ust. § 220 ods. 2 C. s. p., v ktorom sa súd prvej inštancie správne a presvedčivo argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením veci (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

8. Odvolacie námietky odvolací súd vyhodnotil ako polemiku žalovaného so zisteným skutkovým stavom a naň nadväzujúcim právnym názorom súdu prvej inštancie. Odvolací súd upozornil na skutočnosť, že nestotožnenie sa žalovaného so skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a s právnymi závermi na strane druhej, nezakladá sama o sebe dôvodnosť odvolania. S námietkou žalovaného týkajúcou sa nevykonania navrhovaných dôkazov súdom prvej inštancie, čím tento neúplne zistil skutkový stav, sa odvolací súd nestotožnil. Odvolací súd v tejto súvislosti zhodne so súdom prvej inštancie mal za to, že v priebehu konania bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobcom uplatnený nárok je po právnej stránke dôvodný, ktorá skutočnosť vyplynula zo skutkových tvrdení uvedených v žalobe ako aj ostatných podaní žalobcu, či jeho prednesov na pojednávaní. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že súd v civilnom procese nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p.), a nie strán sporu.

9. Žalovaným vytýkané nesprávne právne posúdenie odvolací súd nevzhladol ako dôvodné, pretože súd prvej inštancie správne vyložil ust. § 451 Občianskeho zákonníka. Na doplnenie odvolací súd zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové zistenia súvisiace s uplatneným nárokom žalobcu. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 72.303,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 60.252,90 Eur od 08.10.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 12.050,58 Eur od 23.01.2018 do zaplatenia, to všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil.

10. Vzhľadom na to, že odvolanie proti výroku, ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania nie je prípustné, odvolací súd odvolanie žalovaného v tejto časti odmietol.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolaťel“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). Žalovaný navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu postupom podľa § 449 ods. 1 a § 450 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby v zmysle § 449 ods. 3 C. s. p. dovolací súd žalobu zamietol. Žalovaný v dovolaní zároveň navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 444 ods. 1 C. s. p. odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. februára 2019, č. k. 2Cob/190/2018-626, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 17. apríla 2018, č. k. 32Cb/149/2016-407, dôvodiac

existenciou odôvodnenej hrozby vzniku nenapraviteľnej, resp. ťažko napravitelnej ujmy v dôsledku výkonu napadnutého rozhodnutia.

12. Dňa 10. septembra 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“) doručené písomné podanie žalobcu zo dňa 21. augusta 2020 s návrhom na prerušenie dovolacieho konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) pod sp. zn. Rvp 352/2020. Žalobca v návrhu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Obdo/18/2019, ktorého závery sa odkláňajú od právnych záverov súdov nižších inšancií, podľa ktorých bolo vyberanie platby za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent, v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2018 oprávnené jedine v tom prípade, ak medzi žalobcom a žalovaným bola v danom období uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny podľa § 2 písm. a/ bodu 12 v spojení s § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného do 31. decembra 2018. Dňa 19. februára 2020 bola Ústavnému súdu SR doručená sťažnosť proti predmetnému uzneseniu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) vo veci porušenia základných práv a slobôd, na základe ktorej je na ústavnom súde vedené konanie pod sp. zn. Rvp 352/2020. Žalobca tvrdí, že podaná sťažnosť je spôsobilá spochybníť právne závery dovolacieho súdu vyslovené vo vyššie označenom uznesení Najvyššieho súdu SR, a pokiaľ ústavný súd skonštatuje porušenie základných práv a slobôd výrobcu elektriny predmetným uznesením Najvyššieho súdu SR, nie je možné toto rozhodnutie nasledovať ani v ďalších konaniach týkajúcich sa platieb za prístup do distribučnej siete (vrátane konania v tu posudzovanej veci). Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nevyhnutné dovolacie konanie prerušiť do rozhodnutia ústavného súdu v konaní o podanej sťažnosti, v ktorom ústavný súd posudzuje otázky, ktoré sú relevantné aj pre rozhodnutie v tomto spore.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), vzhľadom na návrh žalobcu odôvodnený právnou istotou, najskôr skúmal splnenie podmienok pre vyhovenie návrhu na prerušenie dovolacieho konania.

14. Podľa ust. § 162 ods. 1 C. s. p., súd konanie preruší, ak

a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť,

b) pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania,

c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

15. Podľa ust. § 164 C. s. p., ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

16. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 C. s. p.).

17. Ustanovenie § 164 C. s. p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, tzn. prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť (no nemusí tak urobiť), ak prebieha iné (súdne alebo správne) konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci. Prerušenie konania je na úvahe veci prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie

konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke na efektívnu, t. j. rýchlu a účinnú ochranu práv strán sporu (článok 17 C. s. p.). Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak, ako nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/O. s. p. (teraz § 164 C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu) neprerušil, nedochádza k vylúčeniu účastníka konania (teraz strany sporu - pozn. dovolacieho súdu) z realizácie jeho procesných oprávnení ani postupom súdu, ktorý konanie prerušil [viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/150/2010, 3Cdo/57/2011 (ZSP 34/2011)].

18. Po posúdení návrhu žalobcu najvyšší súd dospel k záveru, že tento je dôvodný, preto súd žiadosti o prerušenie dovolacieho konania vyhovel. Dovolací súd v danom prípade mal za preukázané, že právny zástupca žalobcu v rámci zastupovania iného výrobcu elektriny podal na Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť voči uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky evidovanú pod sp. zn. Rvp 352/2020, o ktorej ešte ústavný súd nerozhodol. Predmetom označeného konania je ústavná sťažnosť spoločnosti FVE Krásna, s. r. o., IČO: 45 663 734, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 3Obdo/18/2019, ako aj jeho uznesením sp. zn. 3Obdo/18/2019 zo dňa 20. novembra 2019. Predmetnú ústavnú sťažnosť Ústavný súd SR na neverejnom zasadnutí pléna uznesením zo dňa 7. októbra 2020, sp. zn. PLs. ÚS 57/2020, spojil na spoločné konanie s ďalšou ústavnou sťažnosťou vedenou pod sp. zn. Rvp 1561/2020 s tým, že konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 352/2020. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. Rvp 1561/2020 je ústavná sťažnosť spoločnosti GROUND I, IČO: 44 907 796, Bratislava, rovnako vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/15/2019, ako aj jeho uznesením sp. zn. 2Obdo/15/2019 zo dňa 30. apríla 2020. Predmetom obidvoch vyššie označených konaní, teda sp. zn. 3Obdo/18/2019 a 2Obdo/15/2019, vedených voči žalovanej Stredoslovenská distribučná, a. s., IČO: 36 442 151, Žilina, je nárok žalobcov na zaplatenie peňažných súm z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalobcovia ako výrobcovia elektriny zaplatili žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v zmysle vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike, účinnej od 30. júla 2013, platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. „G-komponent“) za obdobie od 1. januára 2014 bez uzatvorenia zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. Najvyšší súd SR ako súd dovolací v obidvoch konaniach dovolaním napadnuté rozsudky odvolacích súdov zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie. Dovolania v obdobných veciach podala aj Východoslovenská distribučná, a. s., IČO: 26 599 361, s rovnakým predmetom sporu, ako je vyššie uvedené. Tieto sa na Najvyššom súde SR vedú pod sp. zn. 5Obdo/48/2020, 5Obdo/35/2020, 4Obdo/33/2020 a 4Obdo/51/2020, v ktorých najvyšší súd uzneseniami prerušil dovolacie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, sp. zn. Rvp 352/2020. Súčasne odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutých rozsudkov.

19. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na článok 2 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

20. Podľa Čl. 2 ods. 2 CSP, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

21. Aj v záujme princípu právnej istoty, keď iný senát dovolacieho súdu konanie prerušil, pristúpil tunajší dovolací senát k prerušeniu konania po tom, ako mal možnosť sa oboznámiť s obsahom podanej

ústavnej sťažnosti. V nej riešená otázka bude mať v konečnom dôsledku vplyv aj na posúdenie doterajšej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vo veciach obdobných vecí prejednávanej a za účelom zabezpečenia právnej istoty je vhodné a účelné konanie prerušiť a počkať na názor ústavného súdu.

22. V rámci podaného dovolania žalovaný zároveň požiadal najvyšší súd o odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Následným podaním zo dňa 31.10.2019 (č. I. 843 spisu) a zo dňa 27.11.2019 (č. I. 848 spisu) doplnil, že žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie, v dôsledku ktorého boli žalovanému na základe exekučného príkazu zablokované finančné prostriedky na jeho bankovom účte v sume zodpovedajúcej pohľadávke priznanej žalobcovi napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu.

23. Podľa § 444 ods. 1 C. s. p, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Odloženie vykonateľnosti je dočasným, preventívnym a predbežným procesným úkonom súdu, účelom ktorého je ochrana dovolateľa pred nepriaznivými účinkami rozhodnutia odvolacieho súdu, napadnutého dovolaním, práve z dôvodu, že podanie dovolania nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť ním napádaného rozhodnutia. Odloženie vykonateľnosti tak naruša záväznosť právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu a ním založené právne istoty, preto odklad vykonateľnosti možno povoliť, len ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 444 ods. 1 C. s. p.). Predpokladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia je, že dovolanie má všetky predpísané náležitosti, bolo podané včas oprávneným subjektom, je procesne prípustné a zároveň môže byť úspešné. Dôvodný je odklad vykonateľnosti napríklad vtedy, keď z pohľadu predbežných úvah odvolacieho súdu existujúcich v čase posudzovania návrhu na odklad vykonateľnosti doterajší priebeh dovolacieho konania nevyklučuje, že dovolateľ môže byť v dovolacom konaní úspešný. Rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia však neprejudikuje konečný výsledok dovolacieho konania.

25. Rozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia neprejudikuje konečný výsledok dovolacieho konania. Pokiaľ dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, neznamená to, že dovolanie musí byť v konečnom dôsledku (pri rozhodovaní o veci samej) považované za opodstatnené (dôvodné).

26. Pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti musí dovolací súd zohľadniť tak ujmu, ktorá môže dovolateľovi vzniknúť v prípade, že nebude odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj prípadnú ujmu protistrany, spočívajúcu v tom, že táto strana sporu sa v dôsledku odkladu vykonateľnosti rozhodnutia dočasne musí zdržať realizácie práv (oprávnení), ktoré jej z tohto rozhodnutia vyplývajú. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe, dovolací súd odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia vtedy, keď možná ujma hroziaca v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia na strane toho, kto o odklad žiada, prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu opačnej procesnej strany.

27. Dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že samotné podanie dovolania nemá odkladný účinok, riziko vymoženia priznanej pohľadávky pred rozhodnutím o dovolaní, nie je vylúčené.

28. Poukazujúc na vyššie uvedené zistenia, prihliadnuc tiež na zásadu hospodárnosti konania, ako aj zásadu rovnosti zbraní, má dovolací súd za to, že je namieste vyhovieť návrhom oboch strán sporu, t. j. návrhu žalobcu na prerušenie konania a aj návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti. Prerušenie dovolacieho konania až do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti pod sp. zn. Rvp 352/2020 je opodstatnené, nakoľko výsledok konania pred ústavným súdom môže mať vplyv na výsledok konania v prejednávanej veci. Z uvedeného dôvodu súd predmetné konanie prerušil podľa ustanovenia § 164 C. s. p.. Zároveň najvyšší súd vyhovel aj návrhu žalovaného a odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 C. s. p. tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Vzhľadom na to, že o

odklad vykonateľnosti žiadal dovolateľ - žalovaný a o prerušenie konania žalobca, ide o riešenie slúžiace súčasne k ochrane práv oboch sporových strán.

29. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.